

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วิวัฒนาการและความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีของสังคมมนุษย์มีความเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทำให้มีการพัฒนาในสังหาริมทรัพย์ และอสังหาริมทรัพย์ ก่อให้เกิดการสร้างอาคาร บ้านเรือน และสิ่งปลูกสร้างต่างๆ ที่มีรูปแบบ วิธีการ เทคโนโลยี ที่มีความสลับซับซ้อนมากขึ้น หรือแม้กระทั่งวัสดุที่ใช้ในการก่อสร้าง ก็แตกต่างไปจากเดิม และมีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว ซึ่ง โรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้างต่างๆ เหล่านี้ เป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น ย่อมก่อให้เกิดทั้งคุณประโยชน์ในการใช้สอยที่แตกต่างกันไปออกไปในชนิดของการก่อสร้างนั้น ทั้งอาจจะก่อให้เกิดโทษมหันต์ ถ้าผู้ที่ต้องมีหน้าที่รับผิดชอบ หรือเกี่ยวข้องกับการก่อสร้าง ไม่ว่าจะเป็นผู้ออกแบบ ผู้ควบคุมงาน ผู้ก่อสร้าง ผู้จำหน่าย หรือผู้ที่ต้องมีส่วนรับผิดชอบในการก่อสร้างนั้น ไม่มีความรับผิดชอบในการออกแบบ ควบคุม ก่อสร้าง คัดแปลง โดยไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ หรือวิธีการอันพึงกระทำทำให้เป็นไปตามมาตรฐาน รวมทั้งการเลือกใช้วัสดุ และเลือกใช้เทคโนโลยีที่ไม่เหมาะสม ซึ่งหากขาดความระมัดระวัง หรือขาดความรับผิดชอบในช่วงใดช่วงหนึ่งนั้น ย่อมทำให้โรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้างต่างๆ เกิดความชำรุดบกพร่องได้ อีกทั้งเมื่อมีการก่อสร้าง คัดแปลงเสร็จแล้ว ถ้าผู้ครอง หรือเจ้าของขาดความดูแลเอาใจใส่ หรือบำรุงรักษาไม่เพียงพอ ย่อมอาจจะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย อนามัยหรือทรัพย์สินของบุคคลอื่นได้ ด้วยเหตุนี้กฎหมายจึงควรกำหนดตัวบุคคลซึ่งจะต้องรับผิดชอบในความเสียหายต่อผู้ที่ได้รับผลกระทบจากโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างต่างๆ ที่อยู่ในความครอบครองดูแลของตน หรือตนเป็นผู้ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น

แม้จะมีพระราชบัญญัติ กฎกระทรวง รวมทั้งเทศบัญญัติต่างๆ เป็นมาตรการที่มีผลบังคับใช้มาโดยตลอด แต่ความเสี่ยงของโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างต่างๆ ก็ยังคงมีอยู่และพร้อมที่จะเกิดเหตุการณ์อันจะนำมาซึ่งความเสียหายต่างๆ ได้ตลอดเวลา กฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ในการควบคุมดูแล และบัญญัติให้มีผู้ต้องรับผิดชอบจากการที่โรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้างก่อให้เกิดความเสียหาย ล้วนเป็นการควบคุมดูแล และตรวจสอบความปลอดภัยของอาคารบางประเภทที่เข้าหลักเกณฑ์ตามที่กฎหมายควบคุม ซึ่งจะได้รับ การตรวจสอบเรื่องความมั่นคงแข็งแรงของอาคาร โดยเจ้าหน้าที่หรือพนักงานท้องถิ่นเพียงแค่ตรวจสอบเฉพาะตามข้อกำหนดในการออกแบบเท่านั้น

ซึ่งประเภทของอาคารที่ต้องมีการตรวจสอบระบบ ความปลอดภัยนั้น ตามหลักการและข้อกำหนดของกฎหมายแบ่งอาคารออกเป็นหลายประเภท อาทิ อาคารขนาดใหญ่ อาคารขนาดใหญ่พิเศษ อาคารสาธารณะ เช่น โรงพยาบาล โรงภาพยนตร์ ซึ่งอาคารสาธารณะจำเป็นต้องมีกฎหมายกำหนดมาตรการควบคุมเรื่องความปลอดภัย โดยเฉพาะระบบความปลอดภัยในอาคาร ที่มุ่งเน้นเรื่องความมั่นคงแข็งแรงของอาคาร และความรับผิดชอบต่อวิศวกรผู้ออกแบบ หรือในเขตพื้นที่ที่เป็นเขตเมืองอาจกำหนดให้มีการขออนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น แต่ก็ยังเป็นเพียงการตรวจสอบแบบแปลนที่จะทำการก่อสร้างเท่านั้น ซึ่งกระบวนการหลังจากนั้นก็จะเป็นการควบคุมดูแลจากหน่วยงานรัฐ ถึงแม้ในบางวิชาชีพจะมีหน่วยงานควบคุมดูแลเป็นพิเศษ เช่น สถาปนิก สถาปนิก เป็นต้น แต่ก็ไม่สามารถที่จะเข้ามาควบคุม หรือตรวจสอบการทำงานในวิชาชีพนั้นๆ ได้อย่างทั่วถึง โดยไม่ค่อยมีผู้ใดคำนึงถึงความปลอดภัยของการใช้งานในอาคารใหญ่ๆ มากนัก ทำให้ความเสี่ยงต่างๆ ซึ่งส่วนใหญ่จะเกิดจากความละเลย ไม่ใส่ใจต่อมาตรการ ควบคุมด้านความปลอดภัย รวมถึงการต่อเติม ดัดแปลงอาคาร โดยไม่ได้รับอนุญาต อันเป็นสาเหตุหลักที่ทำให้อาคารเกิดความเสียหายที่จะพังทลายหรือทรุดตัว รวมทั้งการออกแบบที่ผิดพลาด มีการดัดแปลงแก้ไขจากแบบเดิม ขั้นตอนการก่อสร้างไม่ถูกต้องหรือไม่ตรงตามแบบ การก่อสร้างที่เร่งรีบเกินไป หรือการใช้วัสดุก่อสร้างที่ไม่ได้มาตรฐาน ย่อมทำให้เกิดความเสียหาย รวมถึงความสูญเสียอย่างร้ายแรงตามมาได้ การควบคุมดูแล ตรวจสอบ และความรับผิดชอบต่อวิศวกรในการก่อสร้างของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมดจึงมีความสำคัญ รวมทั้งต้องอาศัยความรับผิดชอบต่อและจรรยาบรรณในการประกอบวิชาชีพ เนื่องจากเมื่ออาคาร โรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้างนั้น ได้ก่อสร้างแล้วเสร็จย่อมไม่อาจจะตรวจสอบหรือยากที่จะทำการตรวจสอบได้ จนต้องมีความเสียหายเกิดขึ้นเสียก่อนจึงจะมีการเข้าไปตรวจสอบ รวมถึงขั้นตอนในระหว่างทำการก่อสร้างกว่าจะทราบถึงการก่อสร้างที่ชำรุดบกพร่อง อาจจะต้องให้มีผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนในการก่อสร้างนั้น ไปร้องเรียน หรือมีความเสียหายเกิดขึ้นก่อนที่จะสร้างเสร็จ

เมื่อมีผู้ได้รับความเสียหายจากโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น อาจฟ้องเรียกค่าสินไหมทดแทนจากผู้กระทำความผิดได้โดยตรงตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยละเมิดแต่ก็เป็นเพียงการเยียวยาที่ปลายเหตุ ซึ่งโดยปกติแล้วผู้ที่จะมีความรับผิดชอบโดยละเมิดต้องมีการกระทำโดยจงใจ หรือประมาทเลินเล่อ และเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น ในคดีละเมิดผู้เสียหายจึงมีภาระการพิสูจน์ แต่ในบางกรณีกฎหมายกำหนดให้บุคคลบางประเภทต้องรับผิดชอบแม้ไม่ได้จงใจหรือประมาทเลินเล่อ เนื่องจากการกระทำของบุคคลนั้นก่อให้เกิดความเสี่ยงภัยแก่ผู้อื่น และบุคคลนั้นควรเป็นผู้รับภาระในการป้องกันความเสียหาย หรือเป็นกรณีที่ยากแก่การพิสูจน์ถึงความจงใจ หรือ

ประมาทเลินเล่อ เช่น กรณีที่ความเสียหายเกิดจากยานพาหนะอันเดินด้วยเครื่องจักรกล วัตถุระเบิด หรือเกิดจากสัตว์ หรือเกิดจากสินค้า เป็นต้น

ความรับผิดทางละเมิดในความเสียหายอันเกิดจากโรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ก่อสร้างไว้ชำรุดบกพร่อง หรือบำรุงรักษาไม่เพียงพอ ตามมาตรา 434¹ แห่งประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์เป็นความรับผิดในความเสียหายอันเกิดจากทรัพย์ แม้บุคคลซึ่งต้องรับผิดจะไม่ได้ตั้งใจ หรือประมาทเลินเล่อ ก็ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เสียหาย และเพื่อเป็นการยกเว้น ภาระการพิสูจน์ในเรื่องความจงใจหรือประมาทเลินเล่อให้แก่ผู้เสียหาย ทำให้มีการผลักภาระการ พิสูจน์ให้แก่ฝ่ายผู้ต้องรับผิดต้องพิสูจน์ว่าการกระทำของตนเข้าช้อยกเว้นความรับผิด

แต่เนื่องจากมาตรา 434² ยังไม่ครอบคลุมถึงปัญหาทางกฎหมายในประเด็นต่างๆ ดังนี้

ปัญหาเกี่ยวกับบุคคลซึ่งต้องรับผิด กฎหมายได้กำหนดตัวบุคคลผู้จะต้องรับผิด คือ ผู้ ครอบง เป็นลำดับแรก แต่ถ้าหากผู้ครอบงพิสูจน์ว่าได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรเพื่อป้องกันมิให้ เกิดความเสียหายแล้ว เจ้าของโรงเรือนต้องเป็นผู้รับผิด ดังนั้นจากการกำหนดความรับผิดของผู้ ครอบงและเจ้าของดังกล่าว ส่งผลถึงทฤษฎีความรับผิดทางละเมิดของมาตรานี้ให้มีความแตกต่างจาก คติละเมิดธรรมดาที่ผู้เสียหายจะต้องมีภาระการพิสูจน์ และจะเห็นได้ว่าผู้ที่ต้องรับผิดตามมาตรานี้มี เพียงคนเดียวเท่านั้น ซึ่งในส่วนของ การก่อสร้างไว้ชำรุดบกพร่องนั้น บุคคลซึ่งเกี่ยวข้องที่มีความ สำคัญ และควรที่จะต้องรับผิดชอบในการก่อให้เกิดความเสียหายนั้นด้วย ได้แก่ ผู้ออกแบบ ผู้ ควบคุมงาน ผู้ก่อสร้าง ผู้จำหน่าย ซึ่งอยู่ในฐานะที่จะป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดจากความชำรุด บกพร่องได้ดีที่สุด ซึ่งตามบทบัญญัติมาตรา 434 ไม่มีการกำหนดให้บุคคลดังกล่าวต้องรับผิดต่อ ผู้เสียหายโดยตรง อีกทั้งยังไม่มีทฤษฎีความรับผิดที่เหมาะสมของบุคคลดังกล่าว มีเพียงกฎหมาย กำหนดให้สิทธิแก่ผู้ครอบงหรือเจ้าของเมื่อได้ใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายไปแล้วใช้สิทธิไล่ เบียดเอากับผู้ที่ต้องรับผิดชอบในการก่อให้เกิดความเสียหาย ตามมาตรา 434 วรรคท้ายได้เท่านั้น ผู้เสียหายจึงไม่อาจฟ้องร้องบุคคลดังกล่าวให้รับผิดตามมาตรานี้ได้โดยตรง ซึ่งหากผู้เสียหาย

¹ต่อไปหากมีการระบุแค่เพียงเลขมาตราใด ให้หมายถึงเลขมาตราประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

²ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 434 บัญญัติว่า

“ถ้าความเสียหายเกิดขึ้นเพราะเหตุที่โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นก่อสร้างไว้ชำรุดบกพร่องก็ดี หรือบำรุงรักษา ไม่เพียงพอก็ดี ท่านว่าผู้ครอบงโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างนั้นๆ จำต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน แต่ถ้าผู้ครอบงได้ใช้ความระมัดระวัง ตามสมควรเพื่อป้องกันมิให้เกิดเสียหาย ฉะนั้นแล้วท่านว่าผู้เป็นเจ้าของจำต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน

บทบัญญัติที่กล่าวมาในวรรคก่อนนั้น ให้ใช้บังคับได้ตลอดถึงความบกพร่องในการปลูกหรือค้ำจุนต้นไม้หรือกอไม้ ด้วย

ในกรณีที่กล่าวมาในสองวรรคข้างต้นนั้น ถ้ายังมีผู้อื่นอีกที่ต้องรับผิดชอบในการก่อให้เกิดเสียหายนั้นด้วยไซ้ ท่านว่าผู้ ครอบงหรือเจ้าของจะใช้สิทธิไล่เบียดเอาแก่ผู้นั้นก็ได้”

ต้องการจะฟ้องบุคคลดังกล่าวให้รับผิดชอบ จะต้องฟ้องร้องให้รับผิดชอบโดยละเมิดตาม มาตรา 420 เท่านั้น ส่งผลให้ภาระการพิสูจน์ตกแก่ผู้เสียหาย กรณีจึงเป็นการยากแก่การพิสูจน์ถึงความจงใจ หรือ ประมาทเลินเล่อ ผู้เขียนเห็นว่าประเด็นดังกล่าวเป็นประเด็นสำคัญซึ่งจะได้ทำการศึกษาต่อไป

ปัญหาเกี่ยวกับเหตุที่ต้องรับผิดชอบตามบทบัญญัติมาตรา 434 ได้บัญญัติถึงความเสียหายเกิดขึ้นเพราะเหตุที่โรงเรียนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นก่อสร้างไว้ชำรุดบกพร่อง หรือบำรุงรักษาไม่เพียงพอเท่านั้น ย่อมไม่รวมถึงการที่โรงเรียนหรือสิ่งปลูกสร้างนั้นถูกตัดแปลง ซึ่งการตัดแปลงเช่นว่านี้ย่อมทำให้โรงเรียนหรือสิ่งปลูกสร้างนั้นมีการเปลี่ยนแปลงแบบ รูปทรง สัดส่วน น้ำหนัก เนื้อที่ของโครงสร้างของโรงเรียนหรือสิ่งปลูกสร้างนั้นซึ่งได้ก่อสร้างไว้แล้วให้ผิดไปจากเดิมและหากผู้ทำการตัดแปลงดังกล่าวไม่ใช้ความระมัดระวังในการดำเนินการ หรือควบคุมงานให้เป็นไปตามขั้นตอน วิธีการ หลักเกณฑ์ที่ถูกต้องแล้ว ย่อมส่งผลให้โรงเรียน หรือสิ่งปลูกสร้างนั้นเกิดความชำรุดบกพร่องได้ จึงมีปัญหาว່ว่าควรมีการบัญญัติให้เหตุที่ต้องรับผิดชอบนั้น รวมถึงการก่อสร้างตัดแปลงโรงเรียน หรือสิ่งปลูกสร้างอื่นด้วยหรือไม่ เพื่อให้เป็นการคุ้มครองผู้เสียหายและให้เกิดความครอบคลุมถึงเหตุที่ต้องรับผิดชอบ

ปัญหาเกี่ยวกับช่วงเวลาในการรับผิดชอบ ซึ่งตามมาตรา 434 ได้บัญญัติให้ผู้ต้องรับผิดชอบรับผิดชอบในความเสียหายเพราะเหตุที่โรงเรียน หรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นก่อสร้างไว้ชำรุดบกพร่อง หรือบำรุงรักษาไม่เพียงพอเท่านั้น ย่อมเป็นกรณีที่โรงเรียน หรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นนั้นได้มีการก่อสร้างไว้เสร็จแล้ว และไม่รวมถึงระยะเวลาที่อยู่ระหว่างก่อสร้าง ซึ่งถึงแม้ว่าตามมาตรา 428 จะกำหนดให้ผู้รับจ้างทำของต้องรับผิดชอบต่อบุคคลภายนอกในระหว่างทำงานที่ว่าจ้าง เว้นแต่ผู้ว่าจ้างเป็นผู้ผิดในส่วนงานที่สั่งให้ทำ หรือในคำสั่งที่ตนให้ไว้ หรือในการเลือกหาผู้รับจ้าง ผู้รับจ้างจึงจะรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้น แต่มาตราดังกล่าวผู้ได้รับความเสียหายต้องมีภาระการพิสูจน์ว่าความเสียหายเกิดจากการจงใจ หรือประมาทเลินเล่อของผู้รับจ้าง หรือผู้ว่าจ้างแล้วแต่กรณี จึงเป็นการยากที่จะพิสูจน์ให้ได้รับความดังกล่าว จึงมีปัญหาว່ว่าควรมีการบัญญัติให้ขยายระยะเวลาในการรับผิดชอบให้รวมถึงระยะเวลาที่อยู่ระหว่างก่อสร้างด้วยหรือไม่ เพื่อให้เป็นการคุ้มครองผู้เสียหายและให้เกิดความครอบคลุมถึงระยะเวลาในการรับผิดชอบ

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.2.1 เพื่อศึกษาถึงแนวคิดทฤษฎี ความรับผิดชอบทางละเมิดของบุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง กรณีความเสียหายเกิดจากโรงเรียน หรือสิ่งปลูกสร้างตามกฎหมายต่างประเทศ ได้แก่ กฎหมายแพ่งฝรั่งเศส กฎหมายแพ่งเยอรมัน และกฎหมายของประเทศอังกฤษ

1.2.2 เพื่อศึกษาวิวัฒนาการ รูปแบบ และหลักเกณฑ์เกี่ยวกับความรับผิดชอบของบุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง กรณีความเสียหายเกิดจากโรงเรียน หรือสิ่งปลูกสร้างตามกฎหมายไทย

1.2.3 เพื่อศึกษาปัญหาและวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับความรับผิดชอบความเสียหายอันเกิดจากโรงเรียนหรือสิ่งปลูกสร้างอื่น ในเรื่องความรับผิดชอบของบุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง เหตุที่ต้องรับผิดชอบ และช่วงเวลาในการรับผิดชอบ

1.2.4 เพื่อเสนอแนะแนวทางแก้ปัญหาการใช้และการตีความ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับความรับผิดชอบความเสียหายอันเกิดจากโรงเรียนหรือสิ่งปลูกสร้างอื่น ในเรื่องความรับผิดชอบของบุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง เหตุที่ต้องรับผิดชอบ และช่วงเวลาในการรับผิดชอบ เพื่อให้เกิดความเหมาะสม และสอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไป

1.3 สมมุติฐานของการศึกษา

ความรับผิดชอบละเมิดอันเกิดจากโรงเรียน หรือสิ่งปลูกสร้างอื่น ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 434 กำหนดให้ผู้ครองหรือเจ้าของคนใดคนหนึ่งต้องรับผิดชอบ จึงมีผู้ที่ต้องรับผิดชอบเพียงคนเดียว ซึ่งอาจทำให้ผู้เสียหายไม่ได้รับการเยียวยาอย่างแท้จริง ผู้เขียนเห็นว่าควรมีการแก้ไขปรับปรุงในมาตรา 434 ในเรื่องบุคคลซึ่งต้องรับผิดชอบ เหตุที่ต้องรับผิดชอบ และช่วงเวลาในการรับผิดชอบ เพื่อให้ผู้เสียหายได้รับชดเชยค่าสินไหมทดแทน และเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและเป็นการคุ้มครองสิทธิทั้งแก่ผู้เสียหายและบุคคลซึ่งต้องรับผิดชอบด้วย

1.4 ขอบเขตการศึกษา

ในการศึกษาวิจัยนี้ ผู้เขียนศึกษาถึงที่มา และความสำคัญ วิวัฒนาการ หลักการ แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบละเมิดเฉพาะความเสียหายอันเกิดจากโรงเรียน หรือสิ่งปลูกสร้างอื่นเท่านั้น ซึ่งจะทำการศึกษาจากประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 434 รวมไปถึงการศึกษาเปรียบเทียบกับกฎหมายต่างประเทศได้แก่ กฎหมายแพ่งฝรั่งเศส กฎหมายแพ่งเยอรมัน และกฎหมายประเทศอังกฤษ เพื่อนำมาศึกษาและหาแนวทางเพื่อใช้ในการแก้ไขปรับปรุง และพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบังคับใช้กับสังคมปัจจุบัน

1.5 วิธีการศึกษา

การศึกษาดังนี้ เป็นการศึกษาเชิงเอกสาร (Documentary Research) โดยค้นคว้าจากเอกสารภาษาไทยและภาษาต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นบทบัญญัติกฎหมายต่างๆ ที่

เกี่ยวข้องหรือข้อคิดเห็นต่างๆ ทั้งของไทยและของต่างประเทศ เฉพาะประเทศฝรั่งเศส เยอรมัน และ อังกฤษ ซึ่งได้รวบรวมข้อมูลจากเอกสารดังกล่าวมาวิเคราะห์หาข้อสรุป ตลอดจนข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Data) ในเว็บไซต์ต่างๆ

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 เพื่อได้ทราบถึงแนวคิดทฤษฎี ความรับผิดชอบละเมิดของบุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง กรณีความเสียหายเกิดจากโรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้างตามกฎหมายต่างประเทศ ได้แก่ กฎหมายแพ่งฝรั่งเศส กฎหมายแพ่งเยอรมัน และกฎหมายของประเทศอังกฤษ

1.6.2 เพื่อได้ทราบถึงวิวัฒนาการ รูปแบบ และหลักเกณฑ์เกี่ยวกับความรับผิดชอบของบุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง กรณีความเสียหายเกิดจากโรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้างตามกฎหมายไทย

1.6.3 เพื่อได้ทราบถึงปัญหาและวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับความรับผิดชอบกรณีความเสียหายอันเกิดจากโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอื่น ในเรื่องความรับผิดของบุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง เหตุที่ต้องรับผิด และช่วงเวลาในการรับผิด

1.6.4 เพื่อได้ทราบถึงข้อเสนอแนะเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางแก้ปัญหาการใช้และการตีความ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับความรับผิดชอบละเมิดกรณีความเสียหายอันเกิดจากโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอื่น ในเรื่องความรับผิดของบุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง เหตุที่ต้องรับผิด และช่วงเวลาในการรับผิด เพื่อให้เกิดความเหมาะสม และสอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไป